

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVI

Price 20 c.

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Monday, November 26, 1979

Nr. 274

IRANUI ISAKĖ NEŽALOTI AMERIKIEČIŲ

IŠ VLIKO VEIKLOS

Rugsėjo 29 d. Washingtone įvyko VLIKo valdybos posėdis. Buvo aptarti dvimetinio seimo šaukimo reikalai, kuris įvyks Baltimorėje gruodžio mėn. pradžioje. Išsamiai apsvaistytas drąsus pabaltiečių žygis Maskvoje rugp. 23 d., pasmerkiant 1939 m. Stalino-Hitlerio paktą ir reikalaujant atstatyti Pabaltijo valstybių nepriklausomybę. Jau rugp. 31 d. VLIKo pirminkas kreipėsi telegramomis ir raštais į eilę valstybių, pasirašiusių Helsinkio Baigiamąjį aktą, išskyrus Sov. Sąjungą ir jos ištikimuosius satelitus. Spalio 3 d. buvo išleista VLIKo specialioji laida, kurios apie 150 egz. buvo išsiuntinėta į visą pasaulį. Sveikintuomenė buvo pasiūstas su lydraščiu pabaltiečių kreipimosi dokumento nuorašas ir jo angliškas vertimas. Šis kreipimasis buvo padarytas Baltic World Conference vardu spalio 4 d. data. Lietuviškai spaudai, VLIKo įgaliotiniams ir lietuviškos įstaigos bei organizacijoms buvo dar pridėtas lietuviškas to dokumento vertimas ir specialus Eltos priedas, kuriame prašoma kiekvienam kraštui paremti šį protestą tokiais būdais:

- 1) Skatinti savo krašto vyriausybę, kad atkreiptų dėmesį į neteisėtą Pabaltijo valstybių okupaciją ir prašyti, kad ji padarytų spaudimą Sovietų Sąjungai neteisėbei atitaisyti;
- 2) Asmenys demonstravę ir drįsę pasirašyti tą protestą, turi būti išgarsinti pasaulyje, kaip kovotojai už žmogaus ir savo tautos teises, tada jų saugumas galės būti viešosios nuomonės ginamas nuo represijų;
- 3) Šis drąsus pabaltiečių žygis ir jo vykdytojai neturi būti pamiršti, todėl visų lietuvių, latvių ir estų bei kitų geros valios žmonių laisvame pasaulyje turi būti keliamas ir primenamas spaudoje bei kitais būdais, kol Pabaltijo valstybės vėl bus laisvos ir nepriklausomos.

Rugs. 29 d. posėdyje visi dalyvavę septyni VLIKo valdybos nariai nutarė ir ten pat pasirašė aktą Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybai, kad paskirtų kitą ryšininką, nes dabartinis ryšininkas savo elgesiu įžeidė visą VLIKo valdybą ir jo dalyvavimas posėdyje trukdė VLIKo darbą.

VLIKo valdybos pirmininkas dr. Bobelis dalyvavo Amerikos Lietuvių Kongrese Clevelande spalio 13-14 d. ir ten skaitė paskaitą apie Lietuvos reikalą Helsinkio, Belgrado ir Madrido konferencijose.

KALENDORĖLIS

Lapkričio 26: Jukunda, Leonardas, Aušrelė, Jauda, Dobilas, Svitrigaila.

Saulė teka 6:50, leidžiasi 4:24. Oras šaltas, gali snigti.

PASIRUOŠIMAS MADRIDO KONFERENCIJAI

Pasaulio Pabaltiečių Santalkos (Baltic World Conference) vadovybė 1979 metų ketvirtame posėdyje priėmė kruopščiai apgalvotą planą pabaltiečių dalyvavimui 1980 metais įvyksiančioje Madrido konferencijoje. Šio plano pagrindu dedamas vieningas ir bendras Pabaltijo valstybių reikalų atstovavimas prie visų Helsinkio Baigiamąjį aktą pasirašiusių vyriausybių.

Visi lietuviai yra prašomi prisidėti prie Madrido konferencijos ruošos, kreipiantis Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto adresu. Kartu yra prašoma: 1) susilaikyti nuo nesuderintų pareiškimų Helsinkio akto pasirašiusioms vyriausybėms; 2) pateikti žinomus žmogaus teisių pažeidimų faktus ir dokumentaciją, jei tokios turima; 3) aukomis stipriai paremti Lietuvos bylos eigą.

VLIKas, 1611 Connecticut Avenue, NW, Suite 2, Washington, DC 20009. (Elta)

Sulaikyti trys plėšikai

Penktdienį prieš pat vidurdienį, trys ginkluoti plėšikai apipšė "United Savings" esančią Čikagos pietuose. Vienas plėšikas dviem pistoletais šūviais nušovė taupymo bendrovės 59 m. sargą Josephą Kolarį. Iš bendrovės pagrobė \$19,000.

Policija areštavo ir pakaltino nužudymu bei ginkluotu plėšimu tris plėšikus, gyvenančius vakarų Čikagoje: Larry Mack, Fletcher Turner ir Alexander Peterson. Juos matė bėgančius iš įvykio vietos autobuso šoferis ir pranešė per radiją.

Du Čikagos policijos patruliai juos sulaikė belipiančius į mašiną už dviejų blokų nuo įvykio vietos. Iš plėšikų atimta visi pagrobti pinigai, 9 kalibro pistoletas ir sargybinio J. Kolar ginklas.

Reikalauja nekelti mokesčių

Čikagos aldermanų taryba klausinėsi biudžeto direktorių Donaldą H. Haider dėl rekordinio 1.4 milijono dolerių biudžeto ir dėl kėlimo mokesčių nekilnojamojamam turtui. Merės J. Byrne administracija minimam biudžetui subalansuoti nekilnojamojo turto apdėd naujais mokesčiais. Dar šiais 1979 m. mokesčiai bus pakelti 29 milijonais dolerių, o sekančiais 1980 m. tik \$13 milijonų, todėl merė J. Byrne galėjo skelbti apie mokesčių sumažinimą net \$16 milijonų, nieko neužsimindama apie jų pakėlimą.

41-mos apylinkės aldermanas Roman C. Pucinski paprašė Illinois legislaturą akcijos specialioje sesijoje uždrausti kelti Real Estate mokesčius.

— Lordo Mountbatten žudikas Thomas MacMahon sėdės kalėjime iki bus gyvas.

Jody Powell, prezidento Carterio asmeniškas sekretorius, papasakojo spaudos atstovams apie prezidento Carterio antrą išėjimą į Iraną.

IRANAS ATSIKAKĖ MOKETI SAVO UŽSILIKUSIAS SKOLAS

IRANO VYRIAUSYBĖ IKI ŠIOL NEŽINOJUSI, KAD SACHAS PADARĖS TIEK DABG. SKOLŲ.

TEHERANAS, Iranas. — Naujos dienos Iranas atsisakė mokėti užsieniams padarytas savo skolas. — penktadienį pareiškė finansų ministras A. Ban Sadr. Tos skolos buvo padarytos vaigilavimu, šacho valdymo laikais. Apie tas užtrauktas skolas jis tikrai neseniai sužinojęs.

Dabartinis finansų ministras Bani Sadr taip pat yra ir užsienio reikalų ministras. Jis tvirtina, kad jis tikrai neseniai patyrė, kad Iranas turi dideles skolas vakarų bankams ir įvairioms bendrovėms.

BANDYS ĮSALDYTI IRANO ATSARGAS

Finansininkai tvirtina, kad vakarų Europos bankus šis nutarimas labai skaudžiai palies. Prezidentas Carteris jau savaitės pradžioje išleido irano pinigų ir vertybių Amerikos bankuose ir bendrovėse, bet Vokietijos ir kitų Europos valstybių bankai bandys iškoti Irano atsargų, laikomų kituose bankuose, Sakoma, kad Irano atsargos, laikomos kitose valstybėse, ne tokios jau didelės.

Amerikoje įsaldyti pinigai pirmą eilę bus skiriami Amerikos bendrovių skoloms sumokėti. Irano sachas užsakė didelius kiekius karo lėktuvų, karo laivų ir amunicijos. Kol sachas buvo Irano priešakyje, tai visos Irano skolos būdavo tvarkingai administruojamos. Tikslai mulai Chomeiniui perėmus krašto valdžią, buvo sustabdyti visi skolų mokėjimai. Finansų ministras apie skolas prašė ir nutarė jų nemokėti.

Nutarimas skolų nemokėti atsilieps ir viso pasaulio bankus; skaudžiausiai jis palies Irano bankus, nes visi imsis apsaugos priemonių. Finansų ministerio Bani Sadr pranešimu labiausiai yra susirūpinę vokietų bankininkai. Jie labai smarkiai nukentės.

Indijoje apdaužė JAV konsulato pastatą

KALKUTA, Indija. — Apie tūkstantis musulmonų akmenimis smūžė JAV konsulatą Kalkutoje, kai girdėjo, kad "amerikiečiai" sukėlė rūšies Saudi Arabijos maldininkų Mekos mieste.

Ta pati minia vėliau metėsi prie Sovietų Sąjungos konsulato, kai gautos žinios, paneigiančios amerikiečių išsivėlimą užpuolant maldyklą Mekoję.

Iš Bangladešo atėinančios žinios sako, kad Dakoje, Bangladešo sostinėje, susirinko apie 10,000 fanatikų minia ir pradėjo kulti amerikiečius už įvykius Mekoję.

Tuo tarpu, kai Azijoje musulmonai protestavo prieš amerikiečius, 388 JAV piliečiai atskrido į Washingtoną iš Pakistano. Jie buvo labai nuvargę ir maldavimai nepatenkinti Pakistano kareivių lyg nenoromis išgelbėjimu nuo fanatizuotos minios.

Popiežiaus kelionė į Turkiją

VATIKANO MIESTAS (UPI). — Popiežius Jonas Paulius II šį trečiadienį atkasta ekumeninei kelionei į Turkiją. Kelionėje jis bus iki penktadienio ir kalbės su Ortodokų bažnyčios galva patriarchu Dimitrijum I Istantbulio mieste.

Ortodoksai arba sentikiai atsisakė nuo Katalikų bažnyčios 1054 metais dėl teologijos aiškinimo skirtumų ir kai kurių dogmų. Kelionės tikslas — vienyti krikščionis.

Dialogą su Konstantinopolio patriarchu Atenagoru pradėjo popiežius Paulius VI 1967 metais, susitikdami Istantbulio ir Efeze. Pasėkoje pokalbių 1974 metais buvo nuimtas ekskomunikacijos ediktas.

— Kolumbijos vakaruose įvyko žemės drebėjimas. Žuvo kelios dešimtys žmonių.

— Čikagoje marinų mobilizacijos centre sprogo bomba ir išmūšė langus.

ISAKYMAS LIEČIA MULĄ CHOMEINI IR VISUS IRANO VADUS

PATARIA MUSULMONAMS IR JUODZIAMS SUKILTI PRIEŠ "ŠETONISKĄ" AMERIKĄ

WASHINGTON, D.C. — Praeitą penktadienį prezidentas Carteris, pasitaręs su Saugumo tarybos nariais, o vėliau išsikalbėjęs su Amerikos karo vadais, dar kartą labai rimtai įspėjo visus dabartinio Irano vadus. — Nebandykite sužaloti smurtu pagrobų Amerikos įkaitų, nes susilauksite labai blogų pasekmių. — tarė prezidentas Carteris ne tik pačiam mulai Chomeini, bet ir visiems dabar iškilusiems ir Iraną valdantiems Irano vadams.

Tvirtinama, kad susirinkusieji svarstė apie galimybes paskelbti maisto blokadą dabartiniam Iranui, bet šiuo reikalu nieko nenutarė. JAV kiekvieną mėnesį siunčia į Iraną daug įvairaus maisto, daugiausia duoninių javų ir ryžių. Nutarta tuo tarpu šios priemonės dar nesiminti, nes didelė krašto gyventojų dauguma, nepripažinti Chomeinio islamizmui, nukentėtų. Be to, pirmą eilę nukentėtų vyresnieji amžius žmonės, ligoniniai ir vaikai. Čia jiems kelia pastodavo lėktuvai ir turėjo kelti reikalus aukštyn.

Šeštadienį paaiškėjo, kad dviejose Mekos maldyklų salėse dar tebebuvo šijitų grupė, nenorėjusių paleisti savo įkaitų. Sargai žino, kad viduje įvyko susisaukimas. Karo policija atidžiai seka įvykius ir bet kuriuo momentu gali įsiveržti nuginkluoti paskutinius šijitus. Jie bus tuoj vedami teisti.

Saudi Arabijoje tebe-gauja šijitus

RIJADAS, Saudi Arabija. — Saudi Arabijos raiteliai ir lakūnai gauda grupę šijitų, saugojusių Mekos maldyklon suėjusių bendraminčių, reikalavusių pripažinti jiems teisę kontroliuoti Korano interpretacijas.

Viduje buvusieji šijitų vadai pateko į Saudi Arabijos karo policijos rankas, kai nutarė pasiduoti. Lauke buvusieji turėjo pasitraukti, o kurie pradėjo gintis, tai buvo nusiųsti į sargybos būstą ir niekas jų daugiau nematė. Praeitą savaitę pradžioje buvusieji šijitai susimaišė su atvykusia minia ir dingo. Juos buvo labai sunku atskirti. Bet vėliau jie stengėsi bėgti į Iraną. Čia jiems kelia pastodavo lėktuvai ir turėjo kelti reikalus aukštyn.

Šeštadienį paaiškėjo, kad dviejose Mekos maldyklų salėse dar tebebuvo šijitų grupė, nenorėjusių paleisti savo įkaitų. Sargai žino, kad viduje įvyko susisaukimas. Karo policija atidžiai seka įvykius ir bet kuriuo momentu gali įsiveržti nuginkluoti paskutinius šijitus. Jie bus tuoj vedami teisti.

Parama eina Kambodijos komunistams

BANGKOKAS, Tailandas. — Iš pasienio atėinančios žinios sako, kad beveik visa Tailandą atėjusi maisto parama eina tiesiai komunistams. Pasirodo, kad Pol Pot vadovaujami daliniai gauna ne tik visą atsųsą maisto paramą, bet jie turi gerokai suorganizavę paskirstymą. Beveik visas maistas eina į Pol Pot armijos rankas, o pats Pol Pot jau taip viską patvarko, kad maistas gauna tik jo kariai.

ir kitas vakarų valstybes. Jis patarė visiems arabams protestuoti prieš Ameriką ir reikalauti, kad ji atiduotų sachą iranėčiams.

Savo kalboje Chomeini tvirtino, kad Amerika yra pati "šetoniskoji" valstybė ir kvietė visus musulmonus ir juodžius sukilti prieš JAV.

Chomeini patarė Pakistano kariams sukilti prieš "priespaudą". Neinoretų tikėti, kad Irano mulla ragintų kareivius sukilti prieš Pakistano diktatorių, labai "stropiai saugantį Irano sienas". Pats Chomeini informavo gen. Zia, kad Mekoję nebuvo amerikiečių, o dabar pataria Pakistano kariams, Saudoniams į minią, apsupusią Amerikos ambasadą Istantbulio, prieš jį sukilti.

Irano laivyno vadas įsakė visiems karo laivams būti paruoštiems stovyti, nes prez. Carteris įsakė galingiems JAV karo laivams iš Subiko įlankos plaukti tiesiai į Iraną.

KALIFORNIJOS IŠPŪDŽIAI

Lektuvus pakilo iš O'hara aerodromo saulėtoji diena. Dangus skaidrus, oras malonus, tik kažkur pakraščiuose slenka tarum plaukiai ir maišosi pilki, oleni debesėliai, o toliau už jų būriuojasi ūkas.

Lektuvus skrenda 39.000 pėdų aukštyje. Apacioj matosi taisykliai, bent kiek didesni negu šakmatų kvadratai. Raitosi, vingiuojasi lyg siūlas ilgas ir išsišakojęs, vietomis su siaurais ar plačiais pakraščiais. Toliau, aiškiai matosi panašiai išsivienijusi plati upė.

Užskridome virš kalnų virtinių. Vieni pilki, tamsūs, melsvi, rausvi, nelygūs, rauplėti, guburuoti, su skardžiais, parajomis ir tarpekliais. Kai kurių viršūnės į stogą panašios: aštrios jų briaunos tiso, o kitų lyg grybų virtinė išsiriškia ir golas išskėlę sildosi saulės atokaitoj. Tarp jų slėniai, lėniai, įdubimai ir vandens dubos.

Aplankau Hearst pilį.

Viešdamas Kalifornijoje aplankiau keletą įžymesnių vietovių, jų tarpe ir buvusią milijonieriaus Hearst pilį.

Aukso, sidabro ir kitų vertingų turty milijonierius, turėdamas daug turto ir rezidencijų, 1865 metais nusipirko dar San Luis Obispo apskrityje, netoli San Simono miestelio, 40.000 akrų žemės po 7c. l. akrą.

Jis pirkto grynai pliką lauką, bet tokio laikyti nenorėjo. Tuoj užvedė gyvulių ūkį ir įsteigė pieninę. Nupirko ir loikę lenktynių arklius ir juos ruošė lenktynėms. Ant aukšto kalno, gražioje vietoje, netoli Didžiojo vandens, pastatė didelę ir gražią pilį. Iš pilies aiškiai matosi slėnis, ošantis ir užantis vandens, o aplink žemesni kalnai, kalneliai ir priaugę medžiai ir krūmai stieniai ir tarp kamės.

Ji yra tikra pasakų pilis, aplink ją yra 123 akrai sodo, o į pilį veda vingiuoti marmuriniai laiptai. Norint apie ją smulkiau aprašyti, reikėtų čia iš dienos keletą sykių aplankyti ir visus meno paminklus apžiūrėti.

Pilies terasos puošia išdekoruotos apvalios tvorėlės, o gipsiniai ir marmuriniai stulpai su žmogaus veidais pastatyti apšvietimui; vietoj kepurų yra apvalios lempos. Palingos ir puošnios pilies klonos, su gausbe pavienių ir grupinių statulų, tūnojo palmių pavėsy. Dalį meninių paminklų ir statulų supirko ir surinko Vilimas Hearst, o kitus padarė jo samdyti menininkai. Meninių išdirbinių ir statulų, jis pirkto iš viso pasaulio kraštų.

Pastatęs ir išpuošęs pilį, iškasė ir išdekoravo du baseinus: vieną lauke, o antrą viduj, kurių dugno talas apvedžiojo aukso.

Ant kalno ir jo papėdėje yra daug puosnių pastatų, bet vienas iš jų yra didžiausias, kuris turi virš 100 kambarių. Jame yra didelės, brangomis statulomis išpuostas valgomasis, su aukštomis senoviskomis ispanų ir prancūzų išdirbinių si darbo žvakėmis. Kambarį šildė 15 šimtmečio prancūzų dirbinių ugniaurais. O miekamuosius puošė 13 šimtmečio italų pavyzdžio lubos.

Iš lauko didžiųjų rūmų durų, staktų, nuo žemės iki viršaus, puošia ispanų rankų darbo ornamentika. Aprašyti fronto detalių neįmanoma dėl gausumo ir įvairumo. Svecių kambarių, kuriame kiekvieną vakarą susirinkdavo svečiai, stalus puošia dailiai išgravuotos trisakės sidabrinės žvakydės. Vidury kambario, ant stalo, stovi dekoruota dovanų dėžė, padaryta iš puošnios kristalinės uolos. Yra didelė su daug kėdžių salė.

Iš kur anksčiau rodydavo pagamintas filmas ir tik po to vedavo į Hollywoodą. Tą pilį lankė ir dažni svečiai buvo filmo artistai. Čia svečias ir čiaurčilis.

Biblioteka turi apie 5000 tomy labai retų knygų rinkinį, kurių raštai siekia 8 šimtmetį, o keletą tomy net antrąjį šimtmetį.

Zoologijos sode buvo priverstas iš užsienio privežti žvėrių. Jų pirkto iš Indijos, Tibeto, Australijos ir kitų kraštų. Jo zoologijos sodas buvo laikomas didžiausias ir turtingiausias pasaulio privatus sodas.

Pilis yra prie pirmojo kelio ir nuo Los Angeles apie 150 mylių. Pilies lankytojams yra maitinamos pastatyti vieta, o į pilį veža specialus autobusas, jis nuveža ir atveža. Pily pasitinka vadovė ir ji vedžioja, aiškina. Dabar pilis priklauso Kalifornijos Statui, todėl jos apsauga yra stipri ir pavieniais vaikščioti neleidžia.

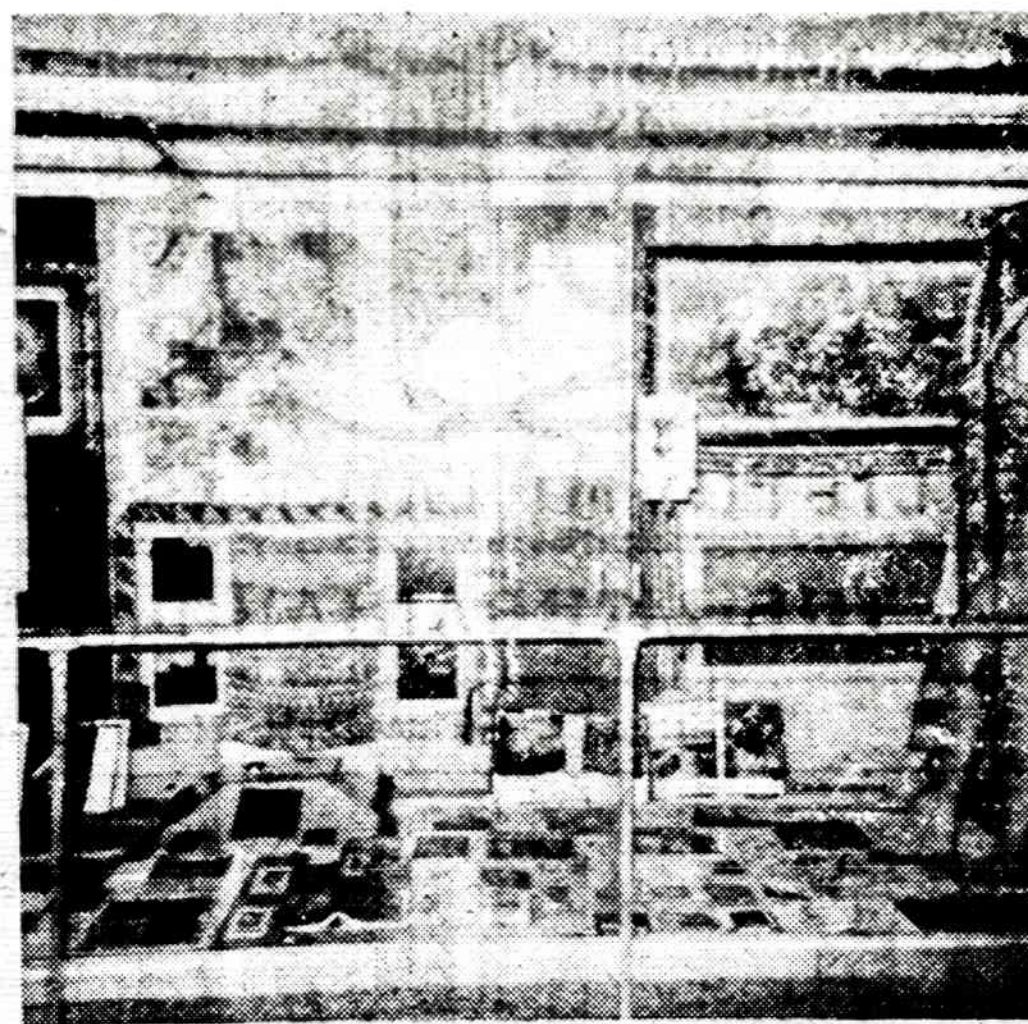
Aplankau Universitetą.

Medžiais ir palmėmis apaugęs, daug didingų ir gražių pastatų, puikus, užimas keletą bloky, Kalifornijos Stato Universitetas Northridge, San Fernando slėnyje.

Didelė aukštų studentų maitinamos pastatyti, auditorijos, knygynas, dvi moderniškos kelių aukštų bibliotekos, laboratorijos, sporto aikštės ir dar kitokių mokslo reikalam pastatų ir įrengimų.

Dideliam keturių aukštų pastate, erdviam ir ilgame koridoryje, pastebėjau apsviestą nišą. Ji buvo veik koridoriaus vidury ir turėjo apie 10 pėdų ilgio. Nors ir iš neperdaug apsviestos nišos, spindėjo lietuviška vėliava, prie jos arčiau, radau iš puošta lietuviško darbo statulėlėmis, audiniais, juostomis, paveikslais ir pridėta knyga.

Kairė nišos pusė buvo iškabinta Lietuvos vėliava, o šalia ištisa paveikslų galerija, buvo

Kalifornijos State universiteto Northridge niša.

keli ir čiaurionio paveikslai, vieni apjuosti tautine juosta. Tarp vėliavos ir paveikslų buvo subtili Aušros Vartų Marijos statulėlė. Dešiniau kabėjo didelis Lietuvos žemėlapis, o jo apacioj vėl paveikslai, lietuviškų raštų audiniai ir juostos. Dešinėje pakabintas didelis žalgirio mušio paveikslas, o jo apacioj mažesnė, bet natūralios spalvos trispalvė. Pačiame kampe stovėjo tautiniai rūbai išpuošta ir juosta apjuosta lietuvaite.

Nišos apacioj išdėstyta daug anglų kalba apie Lietuvą išleisčių knygų ir brošiūrų. ALTO išleistas knygutės Lithuania, padėta keletą egzempliorių. Lankėsi: Naujienų ir Tėvikių žiburių buvo po egzempliorių, o Draugo ir Lietuvių Dienos po keletą. Kitų laikraščių ir žurnalių nepastebėjau. Buvo daug storių knygų, knygelių, brošiūrų ir lapiukų kurių vietomis, atrodo, lyg pertiršta.

Lietuvos vyčio nei didelio, nei mažo — nesimato, tik iš knygutės viršelio Lithuania — jis šaukiamai plakėsi. Darbo, trūsio ir pastangų, ruošiant tą nišą įdėta daug iniciatorių ir rengėjų reikėtų sveikinti jų gražių ir kilnių užsimojimų; gal ir neviskas, kaip man praėiviui, arodė, pridariai, bet norėta parodyti galimai daugiau, o niša nepajėgė visko sutalpinti.

Ir viskas būtų gražu ir garbinga, jeigu viso to darbo ir idėjų pastangų nemienkintų į nišą, prie gražių tautiniais rūbais papuoštos lietuvaits, įstatyti ginklus, stiprino vietnamiečių moralę.

Karas seniai pasibaigęs. Ir šiaurinis ir pietinis Vietnamas yra viena "socialistinė respublika". Milijonai žmonių laivais ir kitokiais keliais bėga iš to socialistinio rojaus, kurs įtaisytas metu abi lankėsi Hanoi mieste. Vietname Joan Baez suorganizavo "Humanitas" įstaigą, kuri kovas. Ragino amerikiečius mesti ginklus, stiprino vietnamiečių moralę.

Baez ir Fonda barasi dėl Vietnamo

Amerikai įsivėlus į nesekmingą Vietnamo karą, dvi milijoninės dolerių sumas vartančios amerikietės, dainuotoja ir dainų kompozitorė Joan Baez ir filmų vaidintoja Jane Fonda, buvo aršiausios veikėjos prieš Amerikos kariavimą. Jos karo metu abi lankėsi Hanoi mieste ir agitavo prieš amerikiečių karą kovas. Ragino amerikiečius

tytas neaprengtas manekenas. Lektuvus skrenda į Las Vegas.

Is Los Angeles pakilęs lektuvas ir vos persiręs per kalnų gūburius, neskrūdes ne valandos, nusileido Las Vegas aerodrome. Lektuvui leidžiantis mašėsi keletą aukštų pastatų, o skurdžių medžių ir krūmų aplinkoj — namų masyvai.

Buvau daug girdėjęs apie garsųjį Las Vegas miestą ir norėjau jį rasti tokį gražų ir didingą. Pačiame mieste nebuvau, bet jis buvo netoli aerodromo, todėl keletą žodžių paminišiu jo apylinkę.

Nusileidus lektuvui, prie ne kaip atrodančio aerodromo pastato, vėjas pasiautė uolų dulkėmis, knokštą balų žolių ir po pėrių srautą. Aplink aerodromą baltą uolėną ar druska, padengusi visą žemę ir, atrodo, lyg nesepiai išdijęs kemsynas su pelkių ir žolių kerai. Tarp jų auga pavieniai pelkių ir balų aukšti ir žemi krūmokšniai. Vėjas genami sausi pelkių žolės krai sliauzė, vingiuojosi, voliojo si ir sukėsi aplink lektuvą. Oras buvo pilnas dulkių, atrodo, kad uolų dulkėmis lyja.

Dar aplankiau muziejų, dangų miestą ir Pasadėną. Pasadėną yra kalnuose iš čia dabar leidžia raketas į Saturną ir Jupyterį. Lankytį leidžia paskutinį mėnesį sekmdienis ir tai tik 4 val. būna atdaras. Laidžia grupėmis, aiškina ir rodo paleistų rakėtų pavyzdžius.

sių pažeidimą bet kur pasaulyje. Per tą organizaciją ji pasiuntė savo drauge, aktyvią kovotoją už žmogaus teises, Jeanetta Sagan Europoje ir kitur susitikti Vietnamo pabėgėlius ir juos apklausti, kas per padėtis dabartiname Vietname.

Ms. Sagan surinko žinias, jog daugiau negu 200.000 politinių kalinių yra Vietname kalinami ir kankinami. Žiaurumai ir kankinimai es ir šiaip nearštuotų žmonių gyvenime. Tyrinėtoja mačiusi žaizduotus ir randuotus žmones, kurie iš tų kankinimų pabėgę.

Remdamosi gautomis informacijomis Joan Baez parašė atvirą laiską Vietnamo valdžiai, kurs buvo gegužės mėnesį išspausdintas penkiuose Amerikos laikraščiuose. Tokio laiško išspausdinimas "Humanitas" organizacijai kainavo \$52.000. Be to Baez surinko ir kitų 85 žmonių žmonių parašus tam laiskui sustiprinti. Tarp jų yra žymių amerikiečių liberalais vadinamų parašų, būtent Daniel Berigan, Yvonne Brathwaite Burke, Cesar Chavez, Norman Lear, Lily Tomlin, Norman Cousins, Edmund G. Brown, Sr., buvusio Kalifornijos gubernatoriaus ir dabartinio gubernatoriaus tėvo.

Laikėsi Vietnamo valdžia kaltinama žiaurumais, reikalaujama išleisti tarptautinę inspekciją į kelėjimus ir koncentracijos lagerius. Šitokio laiško nepasirašė Daniel Elsbere, kurs slaplus Amerikos valdžios dokumentus paskelbė William Kunstler, advokatas, pasižymėjęs kairiasparnių "aktyvistų" byloje, o taip pat pasirašyti atsisakė ir Jane Fonda bei jos vyras Tom Hayden.

Jane Fonda ne tik kad nepasirašė Joan Baez surengtą laiško, bet dar pasipriešindama išsijuntinėjo dviejų puslapių laiską įvairiems asmenims, prieštardama, kad ji paskelbė "ok" prieš Hanoi laiską. Esą, Baez surinktos žinios netikros. Girdi, jei ten ir esą žiaurumai, bėgi mažiau, negu karo metu. Pagal Fonda, Baez laikantis kardinolo Spellman ir valstybės sekretoriaus John Foster Dulles sukurtos teorijos, jog komunistas yra blogiau negu mirtis, "Better dead than Red".

Jane Fonda, susilaikė smarkiau kritikavusi Baez, bet jos šalininkai ėmė smarkiai Baez puliti, vadindami ją naiivia, kvaila ir be moralės, esančia slapta CIA agente. Nepaisydama puolimų, Joan Baez jaučiasi teisi ir neseniai važinėjo po Indoneziją ir tyrinėjo vadpamų laivo žmonių, laivais pabėgusių gyvenimo sąlygas. Ji drįsta viešai pasakyti, jog dabar Vietnamą valdo ne vietnamiečių liaudis, bet 17 ar 18 stalinistų. Baez sakosi esanti prieš betkokį karą, gi Jane Fonda esanti politikė, kuri kovojanti prieš "imperialistinę agresiją", tad nors abi veikusios prieš Vietnamo karą, bet niekada nebuvusios artimos

draugės. Jan Baez niekada nesileidusi fotografijai pozuoti su ginklu rankoje, kaip tai darė Fonda Vietname, nufotografuota su su M-16 ar kitokiu šautuvu. Dabar Jane Fonda esanti apsupta politikuojančių žmonių, jos vyrą įskaitant ir kurie jai teikia netikras žinias.

Fondos kaimynė Linda Garrett Amerikos ir Vietnamo draugystės žmonių buvo pasiūstą į Vietnamą. Dešimt dienų važinėjo, sakosi mačiusi visur tvarką, su žmonėmis valdžia visur lygiai elgiasi, nežiūrint, jog jaučiama maisto stoka, esanti siunčiama badaujančiams kambodžiams pagalba ryžiais. Aplankius Garrett ir "peraukėjimo centrą", kitaip sakant, kaulėjimą ar koncentracijos lagerį. Pradžioje ten buvo 1.000 sumitųjų, bet Garrett vizito metu bebuvę tik vienas šimtas. Ir tie patys esą karo nusikaltėliai, žurdikai, stovykla neaptverta, maištas duodamas geresnis, negu laisvėje žmonės gauna, esama kultūrinių pramogų, tiems kaliniams leidžiama lankyti šeimas, mokomi įvairių amatų.

Pagal Garrett bėglius iš Vietnamo esą sunku sulaikyti, nes daug žmonių nesupranta socializmo ir nenori persikelti. Jei laivais iškeliaujantieji kartais turi aukštą kainą sumokėti, kad galėtų laivan sėsti, tai nėra nieko stebėtina, nes korupcijos visur pasitaiko. Ši Fondos kaimynė smerkia Joan Baez, kad la girdi netekusi ištisus. Prie komunistinę Vietnamo vyriausybę. Tačiau Baez pati lankė pabėgėlių stovyklas, patyrė jų vargus, o Garrett buvo komunistinės valdžios viešnia. J. Kianušis

Tunise susirinkę arabai nutarė leisti palestiniečiams pasikelti pietų Libane su sąlyga, kad neįsiveržtu į Izraelį.

Vienas colis lietuvių vieną mė. akre žemės sudaro 27.000 galonų vandens. Seniau akras buvo žemės plotas, kuri swardavo per dieną pora jaudų.

ENERGY WISE

Limit use of dishwasher to once a day, after the evening meal, and cut excessive use of water and electricity. Don't be a Born Loser!

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years.

Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the 4-month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Now U.S. Bonds pay 5 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (47, the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to estate or local income taxes, and financial institutions will not accept them.

Take stock in America.

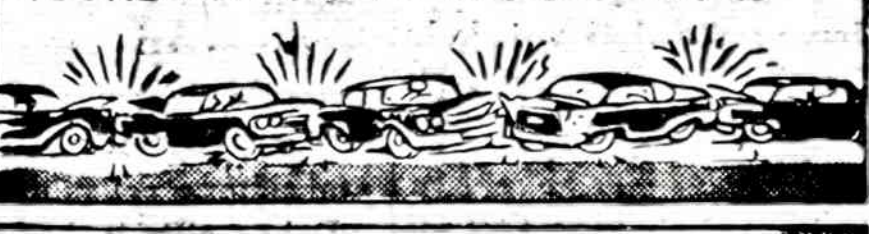
Now Bonds mature in less than six years.

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES...

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY...

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED STAY IN THE RIGHT LANE.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly! 5 1/2% PER YEAR. Paid and Compounded Quarterly. OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%.

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS 60618. PETER KAZANAUSKAS, President. Phone: Virginia 7-7747. HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4, Thur. 9-8 Sat. 9-1.

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME. INSURED.

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS 60618. PETER KAZANAUSKAS, President. Phone: Virginia 7-7747. HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4, Thur. 9-8 Sat. 9-1.

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

MONTREALIO NAUJIENOS

400 metų Vilniaus universiteto įkūrimo minėjimą Montrealyje suuro K. L. B-nės Kultūros sekcija šių metų lapkričio 4 dieną. Minėjimo iškilimams praversti buvo pakviesti iš Toronto Alfredas ir Nora Kulpavičiai.

Minėjam atidarė Montrealio universiteto profesorė dr. Irena Pavilaniene, gausiai susirinkusių į minėjimą supažindinama su svečiais — architektu Alfredu ir žurnalo "Moterys" redaktore Nora Kulpavičiais, pakviesdama juos minėjimą pradėti.

Labai įdomiai architektas A. Kulpavičius papasakojo apie Vilniaus universitetą, nuo XVI amžiaus iki šių laikų, istoriją, jo įvairių aplinkybių trukdomą ir per visus 400 metų sunkinamą veiklą. Tas trukdymas tęsiasi net iki mūsų dienų. Kaip architektas, kalbėjo apie universiteto statybą, rūmų praplėtimus, Vilniaus bažnyčių architektūrą, jo grožį ir kas vykdyt statybos darbus.

Paskaitą lydėjo Noros Kulpavičienės rodomos, labai aiškios, gražiai paruoštos skaidrės.

Matėme ne tik universiteto rūmus, kiemą, bet ir viduje: koridorius, bibliotekas, paskaitų ir kitas įvairias, labai puošnias, paveikslais ir skulptūromis bei milžiniškomis kristalinėmis liustromis išpuoštas sales. Ir po paskaitų buvo tęsimas tų skaidrų rodymas.

Mielą buvo matyti Vilniaus bažnyčių nuostabią architektūrą, milžiniškų bažnyčių menų išgrąžintus altorius, sakyklas, lubas ir sienas, senojo miesto gatves, namus, kurie irgi išdabinti meniškomis skulptūrelėmis, Gedimino pilį. Nors ten viršuje ir ne mūsų trispalvė plevėsuoją, iš tolo nesimatė, bet gi brangiąji Gedimino pilis vis tiek mūsų!

Tik gaila, kad nebuvo paaiškinimų kas rodoma. Vietoj tos garštos, nors ir klasikinės, muzikos, kuri lydėjo (o iš tikrųjų tik trukdė) rodymą, buvo daug idomių ir naudingų girdėti paaiškinimų, kurių bažnyčių, arba pvz. kurioje iš jų, tuos nuostabus grožio ir didumo vargonus mes matome.

Labai dar galėjau iš mūsų jaunimo, kad jie nepamatė (nes

jų buvo tik vienas kitas), kokia graži mūsų sostinė Vilnius, kaip pasakiškai žavingųjų bažnyčių bokštai siekia patį dangų ir koks dar gražus, nors ir senas, mūsų Vilniaus universitetas.

Pabaigoje inžinierius Algis Kličius, KLB Montrealio skyriaus pirmininkas, padėjo minėjimo rengėjams, visiems susirinkusiems ir svečiams prelegentams už įdomią paskaitą ir už parodytą mums labai gražioje šviesoje įvairių stilių architektūrų išpuoštą mūsų brangią sostinę Vilnių.

Publika, sužavėta minėjimu, pabaigoje sugiedojo Tautos himną.

JUOZAS ŠIAUCIULIS, darbus, visur susipažintis, nepailsintis veikėjas mūsų lietuviškoje šeimoje, perėmė Aušros vartų salės viename kambaryje esamą kioską, kurį jau daug metų vedė a.a. Barbora Jurkuvienė.

Jai mirus, kioską apsiėmęs vesti Juozas Šiauciulis tą mažą kambarį atremontavo, padarė naujus įrengimus, viską naujai išdėžė, išgrąžino, praturtino naujomis knygomis, savo išrastos kūrybos iš medžio, labai originaliais paveikslais, naujomis plokštelėmis, lietuviškomis sveikinimų kortelėmis, žurnalais ir laikraščiais.

Sekmadienį, lapkričio 11 d., po pamaldų įvyko oficialus atnaujinto kiosko atidarymas.

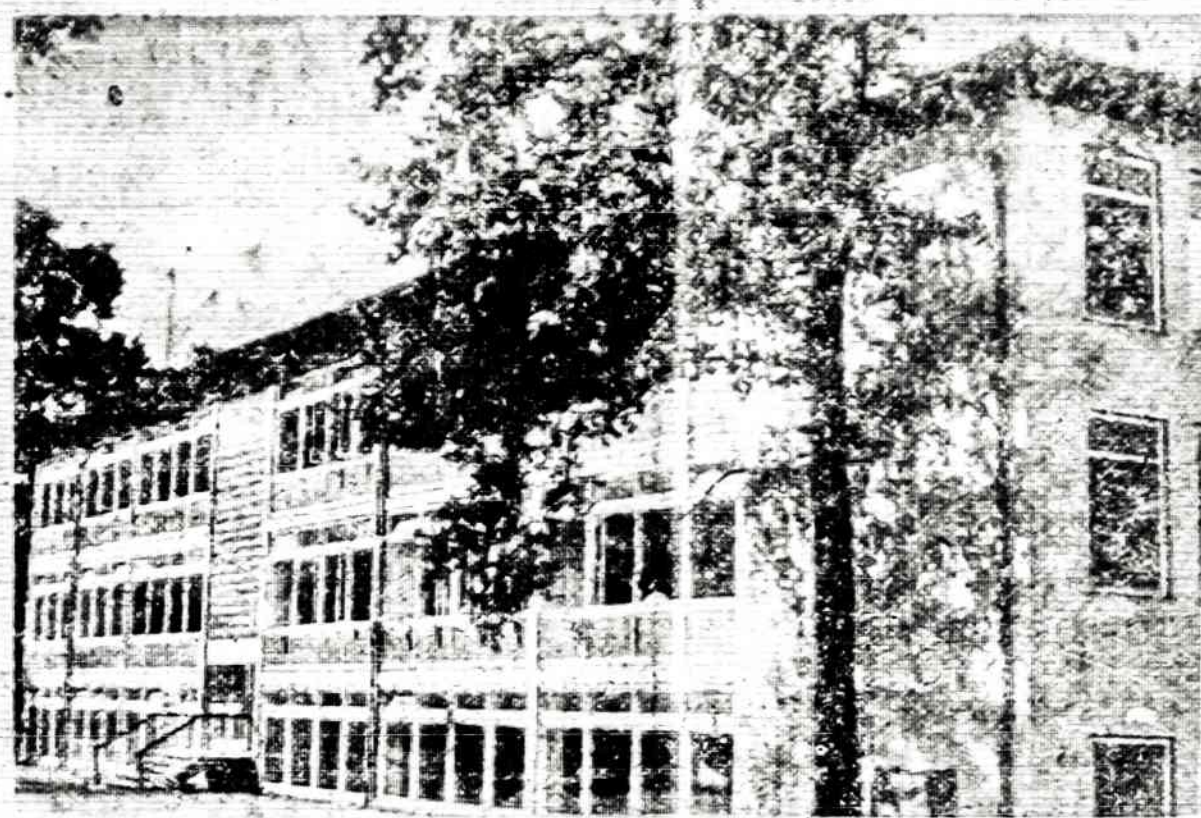
Žodį tarė Aušros Vartų bažnyčios klebonas Jonas Kubilius SJ, pasidžiaugdamas, kad turime kioską, kuriame galime gauti lietuviškos spaudos, plokštelių ir įvairių lietuviškojo meno išdirbinių. Nuoširdžiai sveikindamas naują vedėją, palinkėjo geros sėkmės ir šiam darbe.

Čia pat prie kiosko vėliau po nieka Šiauciulienė svečius vaišino kavute ir kitokiais įvairiais skanumynais su vynu.

Besikalbant su Juozu Šiauciuliu, jis pageidavo, kad knygu ir žurnalu leidyklos siųstų į jo kioską naujai išleistus leidinius, o taipgi plokšteles ir lietuviško stiliaus paveikslus.

Pasidžiaugė, kad per du su puse mėn. jau parduota net 110 knygų.

Reikia palinkėti uoliam mūsų visuomenininkui Juozui Šiau-

Vasario 16-sios gimnazija iš parko pusės

Vasario 16 gimnazijos evangelikų mokinių metinė ekskursija

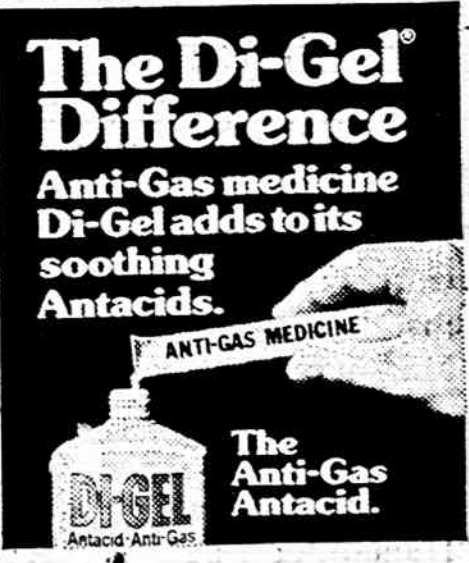
Vasario 16 gimnazijos 1979 m. evangelikų mokinių išvyka į centus ir vėliau profesorius. Jis kun. Fr. Skėrys pravedė rugsėjo mėn. 23 d. Be visų evangelikų mokinių išvykoje galėjo dalyvauti keli katalikai mokiniai iš užjūrio ir kitur bei keletas suaugusių — viso 50 asmenų. Šiais metais ekskursijos tikslas buvo šiaurės Schwarzwaldo — Juodosios Girios.

Anksti ryte išvažiavome iš Rėmuvo, patraukėme Bergstrasse — Kalnų Plentę į Heidebergą, kur matėme jo žymiąją pilį ir Raudonąją Tiltą. Per Wieslochą ir Bruchsalį pasiekėme Bretleną ir ten prie kapinių sustojome ilgiau aplankyti a. a. Villiaus Gaigalačio kapą.

Prof. dr. D. Villius Gaigalačis gimė 1870 m. rugsėjo mėn. 27 d. Klaipėdos krašte. 1900 m. jis baigė Karaliaučiaus universitetą evangelikų teologiją daktaro laipsnį ir po to klebonavo Klaipėdos krašte. Nuo 1903 — 1918 m. jis buvo Prūsijos karalystės seimo nariu. Po Pirmojo Pasaulinio Karo prisidėjo prie Klaipėdos krašto atskirytinio nuo Vokietijos ir prijungimo prie Lietuvos ir buvo direktoriaus nariu mokyklų ir Bažnyčios reikalams. Nuo 1925 iki 1936 m. jis buvo Vylauto Didžiojo univer-

siuliui geros sėkmės ir šioje srityje, kaip ir visuose darbuose, kuriuos jis dirba.

Elzbieta Kardelienė

Is Bretleno, toliau keliavome per Pforzheimą, kuris vadinas Vartais ir Schwarzwaldą, palei Nagold upelį į Hirsau, Hirsau miestelyje yra vieno seniausio Vokietijos vienuolyno griuvėsiai. Šis benediktinų vienuolynas buvo įkurtas 830 m., vėliau XI ir XII amžiuje jis buvo naujai pertvarkytas ir laikėsi griežtos Cluny regulos. Tuo pasidarbė svarbus anų laikų Bažnyčios pamė, 1534 m. jis buvo sekularizuotas ir jame buvo įkurta evangelikų bažnytinė mokykla. 1692 m. prancūzai, kare, prieš Pfalzą, vienuolyną sugriovė. Dabar Hirsau yra kurortas.

Is Hirsau įvažiuojame truputį toliau į Schwarzwaldą/Kalnų ir į mišką sustoję piknikavome, valgėme pietus. Sekantis mūsų sustojimas buvo Bad Herrenalb. Šis miestelis yra termalinis ir Kneipp sistemos kurortas. Jame irgi randasi vienuolyno griuvėsiai, tačiau toli gražu ne tokios reikšmės kaip Hirsau.

Is Bad Herrenalb keliavome į Gernsbach, kur pasiekėme Schwarzwald-Taller Strasse.

Slenčių Plentą, kurią toliau važiuojame į pietus. Prie Rammsteinach aplėdome šį idomų plentą ir pasukome į vakarus. Po kelių kilometrų privažiavome Schwarzzenbacho vandens užtvanką su didele energijos jėga, statyta 1914-18 m. Užtvankos ežeras yra 2,2 km. ilgio ir turi iki 14,3 milijonų kubinių metrų vandens. Prie šios užtvankos pavalgė vakarienę važiuojame Schwarzwaldho-Strasse — Aukštuojų Plentą — į Baden-Ba-

den.

Baden-Baden yra vienas seniausių ir žymiausių vandens kurortų pasaulyje. Jo 63 laipsnių C karšči šaltiniai buvo žinomi jau prieš du tūkstančius metų, t. y. dar prieš romėnų laikotarpį. Šiomis dienomis Baden-Baden be abejo daugiau yra žinomas savo seniausiu Vokietijos kazino, kuriame galima žaisti roulette ir baccarat. Jame jau Dostojevskis yra pralobęs daug pinigų.

Is Baden-Baden grįžomė autostada į Vasario 16 gimnaziją, kurią pasiekėme ankstyvą vakarą, tačiau apė valandą vėliau kaip numatyta, nes autobuso soferis Schwarzmalde du kartus nežinojo tikslaus kelio ir važiuo nereikalingais vingiais.

Mokiniai ir kiti ekskursijos dalyviai praleido malonią dieną ir matė daug idomių žymybių miestuose ir gamtoje. Todėl visi labai laimingi, kad kun. Fr. Skėrys ir šiais metais suorganizavo idomią išvyką. Šia progą didelės, didelės acū kun. Fr. Skėriui.

Petras Verselis

LIETUVAITĖ NOTARĖ

Skautininkė Aldona Palukaitienė š.m. rugsėjo mėn. buvo priimta į Notaries Association of Illinois. Jinai yra viena iš 10,434 notarų. S. Aldona yra vadovavusi daugeliui skautiškų stovyklų, yra įkūrusi net keletą skautiškų vienetų ir vadovavusi visuomenės parengimams. Yra baigusi universitetą ir gavusi diplomą gailestingųjų seserų

MŪSŲ SPAUDOJE

Kur vedamas išsivijęs lietuvis jaunimas?

Dirvoje yra skiltelė "Pro židioną". Nr. 11-ne autorius Ego taip rašo:

"LIETUVIJOJE 'anų laikų' ir parizanių karikatūrizavimas bei diskreditavimas ir vėl ryškina naujai sukamame filme 'Gyvačių lizdas'.

Gl. eln. Lai ū os Židinys Brooklyn 8 m. spalio 26 d. Lietuvių Jaunimo Sąjungos skyriaus, etnografinių filmų vardu, pristatė Tarybinės Lietuvos gerbimo filmą "Filmą (jei kam kyla klausimas dėl jo oficialumo...), kuris taip pat buvo rodomas ir Sovietų Misijos Jungtinėse Tautose.

Tai skamba išsūkiu Lietuviai daigumai, kuri atsisako statyti bendradarbiavimą su okupantu ir bendrą vinių su tauta toje pacieje plotmėje. Kartu kyla klausimas, kurią kryptimi eika LJB, bės globoje stiprėjanti Lietuvių Jaunimo Sąjunga? Tuo, labiau, kad ji labai laisvai naudojasi lietuvių visuomenės pasitikėjimu ir parama.

Jaunimo iniciatyvos neliečiamumo aureolė (-kad tik neišgąsdinti, neužgauti neatstumi) beveik apsaugo renginį nuo bi-

Kalifornijoje. Dabartiniu metu dirba ir vadovauja didelės kompanijos sąskaitų skyriui, užimdama aukštą vietą. S. Aldona dažnai pamiršta net pati save, visada ištisia pagalbos ranką artimui ir nebijo nušluostyti skausmo ašarą prislėgtam broliui ar sesei lietuviui. Jos didelį nuosirdumą yra pajutę daugelis Chicago ir Los Angeles lietuvių.

Koresp.

le tokios kritikos ar klausimų, nors esmėje tai yra diametriniai priešingai lietuvių siekiami išlaikyti gyvą skaudus supratimą (nepaneigiant normalaus negyvenimo) ir kovingumą Lietuvos laisvei atgauti. Skaudžiausia, kad toji būdna veikla randa prieglobstį natūraliai pasitikėjimui išaukiančiuose religiniuose židiniuose.

Stikant ryšių su tautos kaimėnu - ažuolas buvo lietuviškos simbolio toli siekiančioje istorijoje ir sprespaudoje esanti tauta liko ištikima pareigai. Nėra laisva nuo jos ir išsivijoje augusi ir brendusi karta. Ažuolas negali būti pakeičiamas žilvėnu!

L.B. neša atsekomybę už savo augintinę. Nepaisant jaunystės imuniteto vilionių, čia negali būti laisvės - žaidimui principas, - besąlyginam prisitaikymui ar - kitų pasinaudojimu.

— Koi Lietuva yra pavergta, mums - gyvenantiems laisvame krašte - laisvė pirmoje eilėje turi reikšti pareigą, o tik po to - privilegiją.

Būkime dėkingi, kad frontininkai savo studijų ir poilsio stovyklose nenutarė auklėti ne visą išsivijus jaunimą, o tik jo elitą. Aprašomas dalykas yra to elito veidrodinis, nors fasadui nesigailama patriotinės spalvos dažų.

K. Petrokaitis

Virš 90,000 automobilių išvežioja skaiytojams laikraščius. Per savaitę jie nuvažiuoja 30 milijonų mylių. Skaiytojai per metus išleidžia Amerikos ir Kanados dienraščiams apie 5 milijonus dolerių.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

Turime po kelias RETAS KNYGAS

1. Kun. M. Valadkos **UZ LAISVĄ LIETUVI**
Minkšti viršeliai, 410 psl. \$10.00
2. V. Biržiškos **SENOVĖS LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I ir II dalis.**
Minkšti viršeliai \$10.00
3. A. Ambrosės **CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA.**
Minkšti viršeliai \$15.00
4. J. Laukio **ORAKULAS.** 414 psl.
Minkšti viršeliai \$10.00

Čekį reikia išrašyti:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill., 60608

Pridėti dolerį pašto įkaidoms.

TRYŠ NAUDINGOS KNYGOS

DABAR LAIKAS ĮSIGYTI ŠIAS NUPIGINTAS IR LABAI NAUDINGAS KYNGAS:

- 1 — Leonardo Šimučio **AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA**
500 psl. Kieti viršeliai \$5.00
- 2 — Prel. J. B. Končiaus **ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS**
494 psl. Kieti viršeliai \$5.00
- 3 — Henriko T. Tamašausko **LIETUVIŠKASIS PAMARYS**
340 psl. Minkšti viršeliai \$6.00
Su žemėlapiu, daug paveikslų.

ČEKĮ PRASOME PASIŪSTI, PRIDEDANT 50 CENTŲ UŽ PERSIUNTIMĄ, TOKIU ADRESU:

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasinecas, **A KISS IN THE DARK.** Pikantiški ir intymūs nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, strasti! 164 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Kondas, **HISTORY OF LITHUANIA.** Lietuvos istorijos antrą kartą nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 al., kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Kondas, **VYTAUTAS THE GREAT.** Istoriniai DLK Vytauto brotai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybę ir jos kaimynų istoriją 111 psl. Kaina \$3.00. Kietas viršelis \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas tu ditas knygas galima įsigyti atskilant ir Naujienas arba atsiuntus čekį su pinigine perlaide

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RASYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Guseno — MINTYS IR DARBAI, 250 psl., lietuviškai 1908 metų įvykius, Jablonackis ir Totoralčio jaunus dienas ir suaiškinimą \$3.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietas viršelis, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00 Minkštis viršelis tik \$2.00

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdžiai. Dabar tik \$2.00

Tačiau taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodymų kairėje puslapyje 50c. persiuntimo įkaidoms.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1779 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone 421-6106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977	pusel metų	\$16.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$ 9.00
	vienam mėnesiui	\$ 3.00
Chicago \$22.00 per year, \$18.00 per six months, \$10.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$18.00 per six months, \$9.00 per three months. Canada \$33.00 per year; other countries \$34.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$23.00
	pusel metų	\$12.00
	vienam mėnesiui	\$ 3.50
30 cents per copy.	Užsieniuose:	
Nuo gruodžio pirmos d. Dienraščio kainos:	metams	\$24.00
	pusel metų	\$12.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicago ir priemiestiuose:		
metams	\$33.00	
pusel metų	\$18.00	
trims mėnesiams	\$10.00	
vienam mėnesiui	\$ 3.50	
Kitoje JAV vietoje:		
metams	\$34.00	
	pusel metų	\$12.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniais — iki 12 val.

Jauno vyro paskaita

Šių metų spalio 20 dieną Lietuvių Tautiniuose namuose Chicagoje Reorganizuota JAV Lietuvių Bendruomenė minėjo savo veiklos penkerių metų sukaktį. Reorganizacinės Bendruomenės naariai, išmesti, apšmeižti ir suniekinti tuometinės Bendruomenės vadų buvo skirti dingti. Kam rūpi iš didelės organizacijos išmesta snarys? Išmetė, apšmeižė, užmiršo ir baigta.

Bet išmestieji vyrai ir moterys nepanoro būti išmesti ir išskirti iš Lietuvių Bendruomenės. Jie ryžosi nustatyti tokios elgsenos priežastis. Jie pastebėjo, kad paskelbtos išmetimo priežastys buvo netikros. Jie nustatė, kad buvo "negeros" Amerigos lietuvių įsteigtos organizacijos, kad Kapsuko universitetas ne toks jau baisus, kad pavergtose Lietuvoje galima mūsų tautos praties pasiūlyti ir, pagaliau, kad komunizmas jau keičiasi kelti ir su jais galima pabendrauti ir kitas problemas pasvarstyti.

Išmestieji ir atskirieji ryžosi taip susiorganizuoti, kad be pagrindo negalėtų išmesti, kad galėtų ir toliau vienyti lietuvių gimtinio krašto teisės kovai, kad užsiregistruotų, kaip daro visos amerikiečių organizacijos.

Užsiregistruoti, persiorganizuoti, kad galėtų rasti bendrą kalbą ir išmokyti dirbti bendrą darbą. Pradžioje rengėsi tik pabandyti, kad išstikintų ar galimas visų lietuvių bendras darbas. Per paskutinius metus vien kitus pažino, pasitikėjo ir darba vieningą pradėjo. Penki metai tiek sustiprėjo, kad nutarė kultūringai paminėti penketį ir prisiminti vieną kitą pirminį žingsnį. Daug pasimokė, išmoko tolerancijos atskyrė isterikus, nustūmė į šalį šunčius ir penkių metų sukaktį paminėjo. Birutės Smetonienės piano rečitaliu ir studento Vytauto Smetonos paskaita.

Programa buvo gerokai apgalyvota, jeigu nekreiptume dėmesio į smulkmenas. Tai vakaras būtų būtų jaukur ir vertas prisiminti. Ramunė Tričytė supažindino su publika jauną Ohio studentą, einantį prie pabaigos su universitetinėmis visuomenės mokslų studijomis.

Tričytė išsiskyrė iš kitų jaunuolių tuo, kad ji ir iš vyresniųjų buvo pasiruošusi pasimokyti, o jaunuolių, pirmą kartą sutiktą, labai jau šiltai pristatė gerų norų publikai.

Amerikoje gimęs jaunuolis gražia lietuvių kalba pradėjo paskaitą. Jo nuotaika ir tonas labai skyrėsi nuo praktiškos supažindytojos. Jis stebėjosi žmonėmis, kurie išsina kalbėti ir nežino, ką pasakyti. Jis pats galėtų kalbėti ir kalbėti ir nežinotų kada sustoti.

Laimė, kad mums nereikia studento Vytauto Smetonos paskaitos kartoti. Paprašėme teksto, kurį paskaitininkas mielai noru sutiko leisti atspausdinti Naujienose. Visa paskaita ėjo Naujienų atkarpose šių metų spalio 24 — 20 dienomis šio dienraščio atkarpose Naujienų skaitytojai, sekantieji lietuviško gyvenimo visuomenės minties raidą, esame tikri, kad ją perskaitytė. Vakare buvusieji ir kalbą girdėjusieji tikrai mielai noru paskaitą perskaitė, nes visiems buvo malonu klausyti lietuviškai paskaitą apie mūsų gyvenimo negeroves ir būdus kopti gerovėn.

Vyresnieji prisimename prieš dešimt metų Chicago atvažiavusį teisininką Julijų Smetoną, Vytauto tėvą, skaitantį paskaitą Chicagoje vykusiai metinei ALTOS konferencijai. Tėvas lietuvių tuo metu užgulusias nelaimės, o sūnus aiškino Ameriką spaudžiančias negeroves. Tėvas užsiminė apie klevelandiškių lietuvių klubą, kartais susirenkantį dienos klausimais mintimis pasikeisti. Pagrindinėmis politikos gyvenimo mintimis sūnus nesėkė tėvą. Jis yra labai savarankus, bet jam nesvetimos amerikietiškos Birch Society narių skelbiamos mintys. Jos gražiai buvo dėstomos, bet klausytojus gerokai nustebino. Niekas nemanė, kad jaunas paskaitininkas būtų taip visus mazgus suraišiojęs. Birchininkų mintimis domėjosi beveik visi lietuviai. Vienas jaunuolis taip toli nuėjo, kad jis pats, pramokęs gana neblogai angliškai, važinėjo po kraštą ir birčininkams aiškino, kaip jie privalo savo mintis vystyti, kitas kritikuotų, kaip klausimus pastatyti ir priešą priversti abejoti. Jis net ir gražaus pinigų uždirba, nes už paskaitas jam moka.

Bet lietuviai nesitenkina vien kritika. Jie žiūri, ką jie šiandien gali Lietuvai ir lietuviams padaryti. Birčininkų Amerikoje yra daug, kaip ir lietuvių. Bet praktiškame visuomeniniame gyvenime jų įtaka labai silpna. Ką lietuviai būtų laimėję, jei jie būtų kreipiasi į birčininkus Simui Kudirkai išlaisvinti? Ką birčininkai būtų padarę, jeigu būtų norėję No. 200 rezoliuciją prave-

P. STRAVINSKAS

Atsakymo A. Juodvalkiui Post Scriptum

Kiek mano tiesos ir kiek tos klaidos

(Tęsinys)

Šia proga aš norėčiau Jums susidomėti šia mūsų "kriminalinės bendruomenės" problema, gijos profesorius Garner Ted Armstrong, žymaus radijo kalbėtojo, kelias pasakytas per radiją kalbas ir po to išleistas atskira knygele (Crime can be stopped), kur jis rašo, kad Amerika yra nusikaltimų liepsnose, ir skelbia, kad jos bendruomenė yra "criminal society", apeliuodamas į amerikiečių sąžinę ir keldamas mintį, kad visi amerikiečiai turi gelbėti savo bendruomenę iš tų "nusikaltimų liepsnų". Tai daug žiauresnis pavaišlavimas Amerikos bendruomenės, negu aš pavaišlavau mūsų lietuvišką bendruomenę, ypač, kad mūsų kalba, kaip sakiau, "odis "kriminalas" yra kitos sąvokos, negu amerikonių kalboje žodis "crime". Todėl siūlyčiau ir Jums, rašto žmogui, žurnalistui,

Patikslinimas

Š.m. lapkričio mėn. 24 d. Naujienose, spausdinant P. Stravinsko straipsnį "Atsakymas A. Juodvalkiui", paskutinis to straipsnio sakinytis turėjo būti toks:

Todėl Jūsų manęs kaltinimai, ypač Jūsų laiško stilius, manęs visokie įtarinėjimai, yra mano asmens (per klaidą buvo pridėta tris spaudos) įžeidimas.

N. R.

sti? Niekio. Turėjome kreiptis pas respublikonų prezidentą Fordą ir partijos vadus, kad padėtų. Jis padėjo ir Simas Kudirka yra Amerikoje. Čia jis gali ir birčininku būti, bet jis jau Amerikoje, o tam buvo reikalingas prezidentas respublikonas, kaip rezoliucijai No. 200 reikalingas prezidentas demokratas ir demokratų kongrese.

Vienoj vietoj paskaitininkas šitaip pasakė:

"Aš anksčiau paminėjau Amerikos vyriausybę eina iš vieno su komunistais. Jeigu mes panagrinėsime šitos politikos kūrėjus, mes pastebėsime, kad nei vienas iš jų netiki į idėją, kad Amerika turi ir toliau egzistuoti, kaip nepriklausomas ir laisvas kraštas. Zbigniew Brzezinski, Cyrus Vance ir Paul Warnke — visi trys yra nariai konspiratingos Council of Foreign Relations, kurios tikslas yra sunaikinti Amerikos sistemą ir sustiprinti Sovietų Sąjungą iki to laipsnio, kol abi galės būti sujungtos su kitais kraštais po to, kai atsikaks nepriklausomybės ir viena pasaulio diktatūra po Jungtinių Tautų vadovybę". (Naujienos, 1979 m. spalio 26 d. 4 psl.)

Tvirtinti, kad Brezinski, Vance ir Warnke dirbtų prieš JAV interesus, ir bandyti nuteikti klausytojus, kad jie dirbtų sovietų naudai, o ne Amerikos reikalams — gali kalbėti tikrai jauna galva. Reikia turėti galvoje, kad visi trys paminėti atsakingų pareigų vyrai buvo ne vieną kartą įsklausinėti ir pripažinti patikimais. Mažos abejonės ir įtarimai tuojau patikrinamos.

Kaip galėtų bent vienas jų praspukti pro pastabias akis, ir toli girdimas ausis. Visi jie nuoširdžiai dirba Amerikai. Jeigu kas nors bando juos kritikuoti, tai privalo duoti nesugrįžamus faktus, kaip teisme.

Lietuviams patinka kritikuoti. Lietuviai, kaip ir birčininkai, džiaugiasi kritikuodami. Jie ploja už atskirą kritiką. Bet reikia žiūrėti, kokia pavergtiems lietuviams nauda iš tokios kritikos? Paskaitininkas šiuos du dalykus pražiūrėjo.

R. TRIČYTĖ SUPAŽINDINA VYTAUTĄ SMETONĄ

Ramunė Tričytė

Šių metų spalio 20 dieną Lietuvių Tautiniuose namuose iš Clevelando atvažiavęs Vytautas Smetona skaitė paskaitą Reorganizuotos JAV Lietuvių Bendruomenės penkerių metų veiklos sukakties proga.

Ramunė Tričytė supažindino jauną paskaitininką su minėjamu susirinkusia publika šiais žodžiais:

— Prisimenu pasaką. Sūnus, norėdamas atsikratyti savo senų tėvų, išdėdino ji į roges ir paleido pakalną. Deja, netekęs tėvo, sūnus neteko ir mokytojo, kuris parodytų, kaip pasidirbti naujas roges. Panašiai ir dabar jaunoji karta stengiasi atsikratyti savo tėvų. Ir jauni, ir vyresni jaučia, kad yra atsiradęs tarp jų plyšys. Jaunesnė karta vis tolinasi nuo vyresniosios, neberasdamas bendros kalbos.

Sis tarpekis, atrodo, yra su tikslu kažkieno plectamas. Seimos vienybė griūna, is anapus Atlanto siunčiamos priešų jėgos. Tai yra tos paties jėgos, kurios ardo mūsų organizacijas ir kurios reiskiasi visame pasaulyje. O norint primesti idėją, lengviausia pirma paveikti jaunimą. Revoliucinės idėjos uždega jaunąsias širdis ardyti ir griauti. Tai lengva ir nereikalauja daug pastangų. Statyti sunku...

O, jeigu širdies gilumoje ir jaunieji ir vyresnieji ilgai natūralaus bendravimo, ir vieni kitų supratimo...

Šio vakaro programa kaip tik simboliškai parodys vyresniosios ir jaunosios kartos bendrą sutartiną darbą.

— Milwaukee dirbtuves savininkas atleido šalis pas jį dirbusius Irano studentus, demonstravusius už Sacho išsivertimą Teheran.

ZIGMAS SUTKUS

Idėjiniai pūvančios ir besiskaldančios žurnalistų sąjungos reikalu

(Tęsa)

Čia yra vieta, kur "šuo pakastas". Tad, jeigu J. Kuprionis keliautų po Lietuvą su paskaitomis, kaip privatus, su organizacijomis nesusiuršęs asmuo, bolševikams nebūtų naudos. Tai, matyti, ir buvo bolševikų sąlyga — keliauk, kaip LZS CV pirmininkas! Taip jis ir klusniai darė, o atvykęs atgal tebetėsis, bolševikų įsakytas, erzeli dėl sėdėjimo jau suirusioje ir šlykščiai pašvinkusioje LZS CV pirmininko kėdėje, pats asmeniškai jau nebesuprasdamas, kad sėdi jis ne modernioje išvietėje, bet sovietiškoje, nevalytoje, nevedintoje... Bet įsakytas čia tupėti, tupi, netekdamas asmeniško orumo ir garbės. Tai jau tiek to! Tokia pareiga! Bet kodėl, greta to turi nukentėti LZS?

LZS "Garbės Teismo" pilypų iš kanapių išsiokimas, toks keistas, toks nesantūriai — žioplus, netaktiškas, nedemokratiškas, laisvos spaudos teisi nepripažįstantis, kad spaudoje pasigirdo balsų, kurie smerkia tokio "teismo" tokį pasielgimą.

Kanados savaitraštis "Tėviškos Žiburiai" "garbės teismas".

(1979 m. birželio 14 d.) idėjo LB veikėjo ir žurnalisto A. Juodvalkio pareiškimą, kuriame rašo: reikia aiškiau ir tiksliau formuluoti, o ne skelbti bendrybes...

A. Juodvalkis labai nustebė, kad paskiros organizacijos (LZS) garbės teismas šoko kalbėti apie ne jiems priklausančius dalykus. "Šis trijų asmenų pareiškimas keistai suredaguotas", taria A. Juodvalkis.

"Šie trys vyrai prisiima 'garbės teismo' funkcijas ir ryžtasi viešai kažką ginti ir kažką smerkti", rašo A. Juodvalkis.

Iš "garbės teismo" pareiškimo, aiškiai gi matyti, kad Kanados vyrukai (J. Dagys, J. Vaideliūnas ir J. Karka), kaip pilypai iš kanapių, šoko baltinti Jono Kuprionio išdavikišką tautinė ir patriotinė pareigai kelionę po sovietinius kolchozus, ir dar kaip tik tautos dienomis, kada Vilniuje vyko V. Petkaus teismas! J. Ktr. teisingai sako: niekas ne lūpų nepajudintų, tegu tasai karčėnčius profesorius trunkytusi po okupuotą Lietuvą kaip šiaip sau prie jokių organizacijų neprilipęs žmogelis. Patinka sovietai ir keliauki, vaizduokis, kad esu pavergtas lietuvių tautinės sąmonės "gaivintojas". Mažas ir senas mėgsta žaistis... Bet čia buvo nebe žaistas, o nusikaltimas TAUTINEI ir PATRIOTINEI pareigai. Šito dedasi nematą nei keliauninkas, nei jo bičiulių

Dar ryškiau parašyta apie tą šlykščią akciją nusikaltimui baltinti tame pat savaitraštyje ("Tėviškos Žiburiai. 1979 m. birželio 28 d.). Tai L. Valiuko pareiškimas. Jis pasmerkė "teismo" ketinimus pažaboti laisvąją spaudą ir nerašyti neigiamai apie Jono Kuprionio nusikaltimą Tautinei ir Patriotinei pareigai: "Mūsų spauda jolionis aplinkybėmis neturėtų sveikos polemikos mažinti. Priešingai turėtų ją didinti. Polemikos nėra tik diktatūrinio režimo kraštų spaudoje. Ar LZS garbės teismo nariai pavartojo plačiąją JAV ir Kanados spaudą? Sveikos polemikos ten niekad netrūko ir netruks!"

Toliau rašo: "Jei kuris iš mūsų bėgo nuo sveikos polemikos, tai tas asmuo dar nėra įleidęs šaknų demokratinio nusiteikimo kraštuose."

"Būsimos kartos mus apkaltins ne dėl turėtų 'ginčų', nesutarimų ir sveikos paelmikos, bet dėl siekiamos utopinės vienybės. I visų negalavimus turime pažiūrėti iš visų pusių ir padaryti tinkamus sprendimus tik po ilgų 'ginčų', nesutarimų ir sveikos polemikos" — pareiškia L. Valiukas.

"Viso laisvojo pasaulio spaudoje buvo, yra ir bus straipsnių, pasirašytų slappyvadžiais", teisingai pareiškia L. Valiukas. "Tai laikraščiu bei žurnalų redaktorių reikalas. Dėl to mes neturime verkšlenti"...

Savaime aišku, reikia pridurti, kad nepasi-

sirašymas po straipsnių nėra svarbus dalykas, bet straipsnio turinys svarbus! Šitą tiesą prodo, kaip tik LZS "garbės teismo" pareiškimas. Pasirašė trys "teisėjai" ne slapukai, o pareiškimas yra nusikaltimo prieš Tautinę ir patriotinę pareigą baltinimas! Geriau jau savo draugo negintų ir savo pavardžių iš kanapių nekištų. Svarbu — apie ką rašoma. "Garbės teismas", savo parašais įrodė, kad "teisėjų" susigaudymas labai ribotas, dėlto tapo nusikaltimo bendrininkais. Nuo neteisingo teismo gelbėk mus, Viešpatie!

Kokioje padėtyje dabar stovi nelaiminga Lietuvių žurnalistų sąjunga, kurią savo prosovietiniais veiksmais išniekino jos pirmininkas? Iki šiol neatsisakęs nuo pirmininko pareigų, jis, aišku, kažin kokio įsakymo priklauso, kažin kokią planą vykdo, sąjungą moraliai ir faktinai niekina ir smukdo. Kamanas uždėjęs ant "troikos" — neva "garbės teismo" — ketina važinėti tarp išsivijos, užmiršęs, kad kaip tik LZS dera labiau siaj rekti savo pareiškimais apie sovietinę Lietuvos okupaciją. Per visą Jono Kuprionio "pirmininkavimo" laiką, apie LZS patriotinę veiklą negirdėti...

O LZS padėtis, išžiūrėjus į jos tvarkymosi įstatų, tokia:

(Bus daugiau)

Cicero jaunimas festivalyje

Cicero tautinių šokių grupė, marguliavo ir žėrėjo tolimųjų vadovaujama Sofijos Palionienės, jau eilę metų dalyvauja festivalyje. Festivalis visuomet įvyksta prieš Padėkos dieną. Šįmet autobusas, pilnas krykštaujančio jaunimėlio, išriedėjo Milwaukee link lapkričio 17 d. Nuostabi siltas ir saulėtas rudens rytas suviliojo linksmomis išvykomis ir nemažai šokių tave, liū ir svečių, kurių tarpe buvo ir ne pirmą kartą buvusių festivalyje, bet vis dar negalinčių atsistatinti margaspalvę įvairių tautinių programų. Kasmet programos dalyviai pasirodo su nauju šoku, daina ar muzika. Vikiarai čekai, šveicarai parodo savo fizinio lavinimosi sugebėjimus.

Be jaunimo programos, labai įdomu yra aplankyti įvairių tautinių užkandžių, tautinės kultūros paviljonus ir tautodailės išdirbinių prekystalius. Lietuvių užkandinėje festivalio dalyviai gardžiavosi mėsos virtiniais, kugeliu su šutintais kopūstais, bulviniais blynais, šiltais ir šaltais gėrimais ir napoleonais ku tortu. Šokiai ir nebrangiai pavalgę, per minios spūstį įrengtose pažūrėti įrengimų, reprezentuojančių paskirų tautų kultūrą.

Lietuvių paviljoną išskirtinai puošė meniška išdėstyti, kryžiai ir juostos. Lietuvių puošniais tautiniais rūbais pasidabinusi, informavo besidomiuojančius žiūrovus. Kitame milžiniškos salės šone užtikome, prie prekystalių, dr. V. Balčiūno žmoną ir miela cicerietė, Zumarienė. Pirmoji turėjo dailaus savo darbo gintaro išdirbinių, o p. Zumarienė — medžio dirbinių. Jos buvo tikros lietuviškos moters darbštumo ir sugebėjimų reprezentantės. Čia sutikome ir išvykos dalyvę p. Dūdienę, pasipuošusią ka tik įsigytais, retu stambumo ir tyrumo gintaro karoliais.

Toliau, kur akys užmatė,

Trumpas reportažas iš lapkričio 18 dienos radijo valandėlės

J. Janušaitis plačiai atpaikojo savo išpuodžius iš kelionės į Australiją. Neverta mokėti, nes, manau, daug kas klausė. Išpuodžiai išpuodžiais pasilieka. Pabaigoje prasidėjo klausimai ir tiesėsi ligi 10 val. vak. (Programa prasidėjo 8 val.) Klausimai idomūs ir kiek intriguojantys.

1) Vienas sakė, jog Paramos krautuvelyje kabojo skeleto, kad pas Jėzuitus bus rodomas iš Maskvos atvežtas filmas. (Jis piktavo virš 200 žmonių su 60 plakatu.)

2) S. Kadiškis, kaip skelbė draugas, LB nę išpiko kelionės bilietą.

Netiesa: ALTA dokumentaliai įrodė, kad ALTA sumokėjo už kelionę.

3) Viena moteris, kai dr. L. Kriaučiūnas, baigė, kalbėti

Latvijos nepriklausomybės šventė

Sekmadienį, lapkričio 18 d., latviai minėjo Latvijos nepriklausomybės paskelbimo 61-rių metų sukaktį. Prieš tai penktadienio vakare surūšė kvestučių svečių priėmimą. Dalyvavo ir sveikino Illinois Atstovų Rūmų nariai: Penny Pullen (estė), Myron Kulas (ukrainietis), kon-

apie iškvieta dainininkų iš Pietų Amerikos, atsakė: "Soki-nejai kaip blusai".

Dr. L. Kriaučiūnas mėgino aiškintis.

4) Draugas skelbė, kad Reg. L. B-nė iškelė bylą prieš Liet. Bendruomenę.

Atsakymas: Netiesa. Naujienose buvo atspausdintas LB nės skundas prieš Reg. LB nę.

Išskyrus vieną, visi klausimai ir atsakymai buvo bevaržiai.

K. Emilis

gresmano Annunzio atstovai Jim Parker, Čikagos merės atstovė Rose Farina, Illinois senatorius John Nimrod. Taip pat dalyvavo daug pavergtų tautų atstovų. Lietuvių vardu sveikino kun. J. Prunskis ir D. Valentinaitis. Be jų, svečių tarpe buvo D. ir E. Šumanai, V. ir B. Mošai ir K. Laukaitis. Visą programą vyko anglų kalba, išskyrus solo dainas. Po oficialiosios dalies buvo vaišės. Latvės moterys, vaissio savo kulinarijos gardžiais ir elegantiškai paruoštais patiekalais. Sekmadienį buvo viešas minėjimas su bažnytinėmis apeigomis, paruoštais tik latvių visuomenei ir tik latvių kalba.

Ar nevertėtų ir lietuviams Čikagoje, ir kituose miestuose paminėti latvių pavyzdį, suruošiant nepriklausomybės minėjimo išvakarės susitikimą su

valdžios ir pavergtų tautų atstovais. Tuo išvengtume kvietimų svečių varginimo paskaitomis lietuvių kalba, ir lietuviškosios publikos varginimo ilgomis svečių kalbomis angliskai. V. M.

TRUMPAI

— Prof. dr. Jokūbas J. Stukas, Vliko pirmininkas ir LB tarybos narys, sutiko būti Amerikos Lietuvių Tarybos įgaliotiniu New Jersey valstijoje. Pranas Petrauskas pakviestas Altos įgaliotiniu Syracuse, N.Y., mieste ir apylinkėse.

— Petras Ažuolas išrinktas Amerikos Lietuvių Tarybos New Yorko skyriaus pirmininku, Vacys Steponis — vicepirmininku, Bronius Bobelis — sekr., Vytautas Kulpa — ižd., Juozas Bagdonas — fin. sekr., dr. Vaclovas Čekas ir Jonas Valaitis — iždo globėjais. Altos atstovė Bronė Spudienė ir Jonas Valaitis perdavė Altos seimui pageidavimą, kad New Yorko būtų atkurtas Informacijos centras.

— Lietuvių Moterų Federacijos Bostono klubas ruošia Kūčias ir kalėdinę vakaronę gruodžio 16 d. 4 val. popiet Tautinės Sąjungos namuose.

— Aktorė Jūratė Nausėdaitė — Ann Jillian iš Kalifornijos vaidina muzikiniame veikle "Sugar Babies" New Yorko mieste.

— Gintaro Karoso vadovaujama suvenyrų ir tautodailės dalykų prekyba Baltic Enterprises, P.O. Box 8241, Boston, MA 02114, išleidžia naują katalogą ir siūlo tautiečiams jį įsigyti. Baltic Enterprises yra išleidusi daugelį pramoginių dalykų — nuo lietuviškų lošimo kortų suaugusiems iki lietuviško žaidiminio žemėlapių jaunimui.

— Arėjo Vaitkausko "World-Wide News Bureau" skiria metinę \$1,000 premiją už knygą angliskai apie Lietuvos okupaciją 1940 metais ir partizanų kovas prieš ją. Reikalingas įrodymas gauto honoraro. Rašyti: World-Wide News Bureau, 309 Varick St., Jersey City, NJ 07302.

— Lietuvių Pensininkų S-gos narių susirinkimas įvyks lapkričio 28 d., trečiadienį, 2 val. p.p. Gage Parko Fieldhouse patalpose, 55 ir Western gatvių kampas. Bus dr. Arvydo Vanagūno paskaita apie ligas ir higieną vyresnio amžiaus asmenų.

— Horoscopes or Astrologia Tarot Card Readings. Saturday 11 to 5 no appointment necessary. ELINOR JAKSTO, 17 N STATE St., Rm. 1717. Mes kalbame lietuviškai. 782-3777 or 925-8302. Professional Member American Federation of Astrologers. (Pr.)

• Laikraščiai pirmąją skelbimų rinkoje. Jie gauna 29.1% visų garsinimams skirtų pinigų. Televizija gauna tik 20.1%.

• Gvinėjos kiaulytės veisiasi ne Gvinėjoje, bet Peru valstybės Andų kalnuose. Jos nėra kiauliu, bet kralikų giminės.

KVIETIMAS

R. Liet. Bendruomenės Taryba ir Centro valdyba maloniai kviečia Jus ir Jūsų artimuosius dalyvauti tradicinėje

KUČIŲ VAKARIENĖJE š.m. gruodžio 8 d. 7 val. v. ŠAULIŲ NAMUOSE 2417 W. 43rd St., Chicago, Ill. Tradicinių valgių vakarienė. Kučių nuotarkos programa. Kučių vakarienė — auksa \$8 asmeniui.

Rengėjai

REAL ESTATE

Namų, žemės — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIŠIAMS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKĖJIMAMS. DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7747

8 KAMBARIŲ mūrinis bungalow, įrengtas sklepas, 3 toaletai, didelis garažas, arti Marijos mokyklos ir Sv. Kryžiaus ligoninės. Tuoj galima užimti.
2 PO 4 MORINIS Brighton Parke. Palikimas. \$47,000.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878,

839-1784 arba 839-5568.

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Įvairi apdrauda — INSURANCE 3 TŪTŲ NUOMAVIMAS — parenkam. nuomininkus

4243 W. 63rd St., Chicago
Tel. 767-0600.

REAL ESTATE — OUT OF TOWN Nuosavybės — kitiur

BEVERLY SHORES, INDIANA. 8 room, 2 bath 2 story concrete block building useable as large single-family dwelling or as a 2 flat located one block from Lake Michigan. High full basement with private ground level entrance and beginning of third bath. Easily remodelable into third apartment. Attached 2 car garage. Yard storage shed. Immediate possession. National Park leaseback expected \$80,000.
Call Renard at Callahan Realty. 219-926-4298.

DOMISI MADOMIS

Du vagiliai sėdi tavernoje ir kalbasi.

— Turiu būtinai susirūpinti šių metų vyriškomis madomis, — taria vienas.

— O ką, ar rengiesi pirkti naują kostiumą?

— Ne, tik norėčiau patirti, kur bus kišenės naujuose švarkuose.

SILPNOKA ATMINTIS

Giliai susijaudinęs jaunas vyrukas susitiko savo numylėtinę ir paprašė ją, kad ji už jo tekėtų. Grįžus namo, to vyruko mintys nę kiek neprablavo.

Rytojaus dieną jis telefonuoja merginai:

— Vakaraš klausiau tave, ar sutiktum būti mano žmona. Bet neatsimenu, ką tu pasakei: taip ar ne...

Mergina atsako:

— Žinau, jog esu pasakius "ne", tik dabar negaliu atsiminti, kuriam vaikiniui...

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiečiuose greiti, garantuoti ir sažiningai. KLAUDIUS PLAMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tikrai \$106 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams
Kreipitis:
A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės

Pardavimas ir Taisymas 2646 West 69th Street Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS

Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietai, pildomi pilietybės pažymai ir kitiškai blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolis, Agent
3208 1/2 W. 95th St
Everg. Park, Ill. 60642, 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

NAMŲ REMONTAS
Langai — Durys — Portai — Cemento laiptai — Saligatviai ir kita.
Kalbame lietuviškai
Tel. 476-5635

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

Sheet Metal Layout

Manufacturer of sheet metal products has an opening for individual with experience. Must be able to work from drawings, samples and make own set ups.

PAID hospital and pension plan.

Call Mr. Frank

227-2288

Overnight Wonder Pill for Constipation

Never too sudden, never too slow — this remarkable little pill stimulates your system's own natural rhythm. Gently, comfortably, overnight. In the morning, you're right back on schedule. Smoothly, comfortably, every time. That's why they call Ex-Lax pills the overnight wonder. That's right. Ex-Lax pills! For occasional use. Take as directed. EX-LAX

PLATINIMO VAJAUS ANTROJI FAZE

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

Naujiems skaitytojams, užsisakantiems Naujienas iki šių metų pabaigos, duodama nuolaida. Kviečiame pasinaudoti proga.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNCIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į platinimo vajuos talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.
NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede dol.
Pavardė ir vardas
Adresas

• Užsakau Naujienas kaip dovaną savo, kuris yra naujas skaitytojas. Priede dol.
Pavardė ir vardas
Adresas

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė

• Platinimo vajuos proga, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už priedamus dol.
Pavardė ir vardas
Adresas

• Platinimo vajuos proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.
Pavardė ir vardas
Adresas

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUNIS MILLIONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško peino, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikų apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų vyra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės ir SLA išrašys.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N.Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 542-2210